

og lige smaa, klippes af eller hales ud, indtil den samme Trøie og den samme Uniform påsjede dem alle. Unnessefellige Skoler, hvis Styrere ikke har forstaaet, at Trøien faar rette sig efter Manden, ikke Manden efter Trøien. Det er de dogmatiske Systemers Skoler, hvor alle skal drives til at tænke andres Tanter, ikke sine egne. Slig Skole vil vi ikke have.

Der er Skoler, der mere tænker paa det nyttige end paa det sande, hvor Ungdommen fra første Stund oplæres til en Livsstilling paa haandverksmaessig Maade; hvor den første og øverste Regel er den: Tænk aldrig! Men lær dig at gjøre efter denne eller hin Regel, og du vil gjøre din Lykke i Livet. Det var ikke vor Mening med Skolen.

Der er Skoler, hvor Lærerne er veltalende og Eleverne stumme; hvor Lærerne er interessante, men Eleverne kjedelige; hvor Eleverne daglig overføres med en Flod af Ord, ligemeget enten de gaaber af Søvnighed eller af Forbløffelse; hvor alt meddeles, men lidet eller intet modtages; hvor alt sluges, men lidet eller intet fordøies. Vi vilde ikke have en slig Skole.

Meningen med Augsburg var at fremelske og fremhjælpe en fri og mandig og uafhængig Personlighed. Vi vilde, om det var muligt, at alt skulde drage mod et Maal, at der skulde vokse frem Mænd herfra, hvis Aand og Hjerte var vakt og frigjort ved Sandhedens Erkjendelse, Mænd som havde lært at tænke sandt og tale frit; Mænd som baade havde Evne og Kraft til at møde frem i Folkets Liv for Sandhedens feirende Sag.

Øvortil da de mange Sprog og den megen Grammatik? Hvorfor dette og hvorfor hint? Sikkerlig ikke for at der skulde være Anledning for et ungt Menneske til at gjøre sig selv til Nar, naar han satte Næsen tilveirs, fordi han var en, som kunde græsk eller Latin. Men for at faa væk en liden Smule af de mange Stængsler og Gjærder, som er satte om et Menneske ved de adskillende Sprog. Lidt Pusterum maa en Mand have i Livet, lidt Albuenum, saa han ikke for snart skal mødes af stængende Vægge. Det gaar nok an at leve i en trang, styggefuld Afdal, især naar man aldrig har seet andet; men ti-fold lykkelig er dog den unge Mand, som kan faa slippe op paa Vid-

bar for store. Prokrustes seng betyder altsaa en vilkaarlig, indsnævrende og indpinende Form, hvori man med Vold og Magt søger at tvinge Menneskene ind for at faa dem alle „støbt i samme Form.“ — Udg.